№ 66 8 თიბათვე, ოთხშაბათი 1866—1877 8 თიბათვე, ოთხშაბათი № 66

რედაქცია: სოლოლაკზე, შ ლის ქუჩაზე, მელიქიშვილის სახლში. № 43

კანტორა რედაქციისა: მელიქიშვილის სტამბაში, ბანოვის ქუჩაზე.

ხელის-მოწერა: მიიღება კანტორაში. გარეშე მცხოვრებთათვის: Въ Тифлисъ. Въ редакцію газ. „Дроэба“.

გაზეთის ფასი: მთელის წლისა—8 მან., ნახევარ წლისა—4 მან. და 50 კაპ., ოთხის თვის—3 მან., ერთის თვისა—1 მან.

ყოველ დღე სამშაბათს გარდა

დროება

ცალკე ნომერი ღირს შაურათ

განცხადება: მიიღება ქართულს, რუსულს, სომხურს და სხვა ენებზე.

ფასი განცხადებისა: ღიდ-ასოებით ასოზე—1 კაპ., ასო მთავრულით სტრიქონზე—8 კაპ., ჩვეულებრივის ციცეროთი—5 კაპ., პატარა—4 კაპ.

რედაქციას უფლება აქვს გაასწოროს და შეამოკლოს დასაბეჭდათ გამოგზავნილი სტატიები. დაუბეჭდელი სტატია ავტორს არ დაუბრუნდება.

ხელის-მოწერა გაზეთს

„დროებაზე“

რომელიც **პირველი ივნისიდამ ყოველ დღე** გამოდის, შეიძლება მელიქიშვილის სტამბაში, ბანოვის ქუჩაზე, ნ. ამატუნის სახლებში.

ფასი გაზეთისა ამ 1 ივნისიდამ მომავალი წლის 1 იანვრამდე—5 მან.

ქალაქს გარეშე მცხოვრებთა გაზეთი ამ ადრესით უნდა დაიბარონ: *Въ Тифлисъ. Въ редакцію газеты „Дроэба“.*

ცალკე ნომრები

„დროებისა“ ისყიდება:

ვართანოვის წიგნის მაღაზიაში (პუშკინის ხიდზე, მირზოევის შენობაში)

გრიქუროვის წიგნის მაღაზიაში (პუშკინის ხიდთან, ზუბალოვის სახლში)

„სულთანის“ თამბაქოს მაღაზიაში (სუდის ქვეშ).

„კარდანახის“ სარდაფში (სასახლის ქუჩაზე, არწრუნის ქარვასლაში)

აზნაუროვის თამბაქოს მაღაზიაში (ბულვარზე)

გრიგოლოვის მაღაზიაში („კავკაზის“ სასტ. ქვეშ, მირზოევის სახლებში)

ტელეგრამმები

ბრძოლის ველიდამ

ოჩუმი, 6 ივნისს (სოხუმის მაზრა). ატრიადში მშვიდობიანობაა. გავგზავნეთ კავალერია, მაგრამ მტერი არსად შეხვედრია. მტრის გაქცევა მტკიცდება იმით, რომ ყოველ დღე იმათ მიტოვებულ მკვდრებს ვპოულობთ. ხმა არის, რომ 2 ივნისის შემდეგ აბხაზებში განხეთქილება მოხდაო.

პლოეშტი, 5 ივნისს. ოსმალოები ახალ სიმაგრეებს აშენებენ ნიკოპოლთან და ოლტენიცთან. ჩვენსა და იმათ ჯარს შუა აქ ხშირი სროლაა. დუნაის წყალი თან-და-თან ჰკლებულობს.

პარიჟი, 4 (16) ივნისს (შაბათს). დღეს გაიხსნა ნაციონალური კრების სხდომა. მაკ-მაჰონმა მიმართა სენატს წინადადებით, რომ ნაციონალური კრება დათხოვნილი იქმნეს. სენატი ამ წინადადებას 6-ს (ორშაბათს) განიხილავს

ნაციონალურს კრებაში გაცხარებული ბაასი იყო მარცხენა მხრის დეპუტატების წინადადების გამო. შინაგანი საქმეების მინისტრი უარ-ჰყოფდა იმ აზრს, ვითომც 16 მაისის მაკ-მაჰონის მოქმედებამ აალელვა საფრანგეთი და ვითომც შეიძლებაო, რომ ამ გარემოებამ გარეშე ქვეყნებთან მშვიდობიანობა დაარღვიოსო. გამბეტტა ჰკიცხავდა ბონაპარტიელებსა და სამინისტროს. ორშაბათს ამავე საგანზე იქნება კიდევ ბაასი პალატაში. უეჭველია, რომ პალატა ხმის უმეტესობით გაჰკიცხავს მმართებლობის მოქმედებას. მეორეს მხრით ამბობენ, რომ სენატი თანხმობას გამოაცხადებსო, რომ ნაციონალური კრება დათხოვნილი იქნესო.

პარიჟი, 6 (18) ივნისს (ორშაბათს). გაცხარებული ბაასი იყო სენატში, როცა მმართებლობის წინადადებაზე ჩამოვარდა ლაპარაკი, ნაციონალურ კრების დათხოვნის შესახებ. სენატმა არ დაამტკიცა ჯერ მაკ-მაჰონის წინადადება. ოთხშაბათს იქნება ამავე წინადადებაზე მოლაპარაკება.

ომის ამბები

ყარსიდამ, რომელიც ოსმალეთში შესანიშნავ ციხე-სიმაგრეთ ითვლება, ერთი ნემეცური გაზეთის „პოლიტიკური კორრესპონდენციის“ კორრესპონდენტი შემდეგს ამბავს იწერება:

„როგორც ინგლისის და ოსმალოს აფიცრები გვარწმუნებენ, ამ ჟამათ ყარსის სიმაგრეები მეტი არ შეიძლება ისე არიან გამაგრებულნი და შემზადებულნი ყოველ გვარი სამხედრო იარაღებით, ჯარით და ამათის სურსათით. აქედამ ჩვენ ფეხს არ მოვიცვლითო, მაგრამ, თუ შეგვეწია ღმერთი და მტერი მოგვადგა გავსცემთ საკადრისს პასუხს. აბდულ-ქერიმ-ფაშამ, ეგვიპტეს ხელწიფის პატივისცემისათვის, ყარსის ციხის კომენდანტათ ეგვიპტეს დივიზიის გენერალი რაშიდ-ფაშა დანიშნა. რაშიდ-ფაშამ ჯეროვანი ყურადღება დაიმსახურა თავის გამარჯვებით სერბიასა და ოსმალოს შუა ომის დროს და იმედი აქვსთ, რომ ეხლაც ამ ომის დროსაც ისახელებს თავს. თითქმის ყველა ფორტები ყარსისა ხელ-ახლათ არიან გაშენებულნი და, ამათ გარდა, ხმელეთისკენ სამი ახალი სიმაგრეები გამართეს, რომ ამ მხრით მტერმა ვერაფერი დააკლოს ქალაქს. რუსების შესაგებებლად ყარსში მზათ არის: 60 კრუპპის ზარბაზანი და ამას გარდა 180 ციხის პატარა ზარბაზნები. ყარსში დაბანაკებული ჯარი შესდგება—14 ათასი კაცისგან, რომელთ შორის 12 ათასი ქვეითი ჯარია და 2 ათასიც ცხენოსანი. უმეტესს ნაწილს ამათგანს ეგვიპტედამ მოსული, ძრიელ კარგათ გაწვრთნილი და შეიარაღებული ჯარი შეადგენს.“

—

ვენის მეორე გაზეთს, რომელსაც რუსული გაზეთები ოსმალოს მიდგმას სწამებენ, ერთი კორრესპონდენტი, არზრუმის სიახლოედამ, სწერს: „არზრუმში რუსეთს ძრიელ მძლავრი და დახელოვნებული პარტია ჰყავს, რომელიც, ვინ იცის რა უმგზავსო და ტყუილ ამბებს ავრცელებს—ეხლანდელი ომის მსვლელობაზე. ამ პირების წყალობით დაიყარა ის ხმა, რომ ვითომც ოსმალოს ჯარს ყარსში სურსათი აკლიაო, და რუსეთმა უკვე დაიჭირა ტასმანის ფორტი და სხვა სიმაგრეები. ამ პარტიას უმეტესს ნაწილად ევროპიელები შეადგენენ.“

—

გაჭირვება ბევრს რასმეს აქნევინებს კაცს,—ეს ნამდვილია და ამის დასამტკიცებლათ ოსმალოს მენავების შემდეგ მამაცობას მოვიყვანთ. რუსეთის ზღვის ნაპირა მდებიარე ქალაქები, მოგეხსენებათ, უმთავრესად ზღვაში გაყვანილი ნაღმებით (მინებით) არის დაცული, რომელნიც მტრის ჯავშნიან ხომალდებს ახლო არ უშვებენ. საკმარისია, რომ

ცოტათი მაინც მოაცილოს მათ ხომალდებმა ძირი, რომ ისინი მაშინვე გასკდნენ და რა სიღრმეც უნდა იყოს დაამხრჩვევს და დაღუპავს. ამისთანა ნაღმების წინააღმდეგ, ამას წინეთ ამბობდნენ ოსმალოებმა რაღაც საშუალება, წამალი მოიგონესო (ჰობარტ-ფაშის შემწეობით), რომელიც, ხომალდის ძირზე მოცხებული, მიეკარებოდა თუ არა ნაღმებს, ესენი აღარ ვარდებოდნენ. ეხლა კი, ამ საშუალებაზე უფრო ადვილი, მაგრამ უფრო საშიში და სათავგანწირული საშუალება მოუხერხებიათ ოსმალოს მენავეებს (მატროსებს). სხვათა შორის აი რას სწერენ სტამბოლიდამ ამ საგანზე „ნემეცურს გაზეთში“:

„გირსოვიდამ, 8 ივნისს, აი რას გვატყობინებენ მაჩინის არხში მდგარ ოსმალოს სამხედრო ხომალდების დაღუპვიდამ დახსნაზე: პარახოდები „ქილიაშ-ალი“ და „ფეტხ-ულ-ისლამი“ გირსოვიდამ ოთხი საათის სავალზე იდგნენ წყალში და არ შეეძლოთ არც წინ და არც უკან წასვლა, რადგან გარშემო ნაღმები იყო წყალში ჩაგდებული. ამ გაჭირებიდამ დასახსნელად ათი ნავი გაეგზავნათ წყალში მძირავი მცურავებით, რომ სადაც იყო დაეძებნათ ნაღმები და გაეფუჭებიათ. მართლაც, რომ ამ მცურავებს რამდენიმე ნაღმი გაეფუჭებიათ და ამოეღოთ ზევით ასე, რომ იმათ კვალზე მიჰყვენ შემდეგ ხომალდები და დანარჩენ ხომალდებს შეერთებოდნენ. აი ამისთანა მცურავების შემწეობით ნაღმების გაფუჭების საშუალებაზე ვამბობდით. ეს საშუალება ოსმალოს მმართებლობას იმდენათ სასარგებლოთ დაუნახავს, რომ ამისთანა მცურავების საზოგადოება შეუდგენია. მცურავს ყოველი ნაღმის გაფუჭებისათვის 225 ფრანკი და ნაღმის ნახევარი ფასი ეძლევა. თუმცა ეს ძრიელ საშიში გამბედაობა არისო, მაგრამ ამბობენ, ჯერ ერთი მცურავიც არ მოუკლამს ნაღმსაო.

—

რუსულს გაზ. „ხმას“ ომის ველიდამ სწერენ: ყარსი ისე გამაგრებულია და იქ მდგარს გარნიზონს ისე სამყოფათ აქვს საზრდო, რომ იმის აღება ძრიელ გაჭირდება. შეუძლებელია იმედი ვიქონიოთ, რომ ყარსის აღება იერიშით მოხდეს.

—

ვენის გაზეთებში ვკითხულობთ, რომ მუხთარ-ფაშის უმთავრესი ბანაკი ამ ჟამად ქეპრი-კეეში იმყოფება, რომელიც არზრუმისაკენ მიმავალს სამხედრო გზაზე და ჰასან-კალედამ აღმოსავლეთით არის. ქეპრი-კეე კლდეზედა და გარშემო უტყეო მთები არტყია, რომელნიც არზრუმისაკენ სამზღვრავენ მას.

—

სულთანს მოსვლია ეგვიპტეს ვიცე-კოროლისაგან ლორდ დერბის გამოცხადება სუეცის არხზე ხომალდების სიარულის თაობაზე. ვიცე-კოროლი ამბობს, რომ, თუ პორტას უნდა დაუშალოს რუსის ხომალდებს სუეცის არხზე სიარული, ამ განზრახვის შესასრულებლად უნდა გამოგზავნოთ სამხედრო ხომალდებიო.

—

სტამბოლიდამ იწერებიან, რომ იქაურმა პალატამ გადაწყვიტაო ამოირჩევა კომმისიისა, რომელმანც ომიანობის საჭიროებისათვის, მმართებლობისაგან სესხის აღებაზედ უნდა მოილაპარაკოს.

პორტას ეს ორი დღეა კარგი ამბები მოსდის აზიის ბრძოლის ველიდამ.

—

იქიდამვე იწერებიან, რომ პორტამ მისცა ნება სუეცის არხზე თავისუფლათ სიარულისა ყველა სახელმწიფოს ხომალდებს, რუსის ხომალდებს გარდა.

—

ერთს ფრანცუზულ გაზეთში იწერებიან, რომ იმ ნოტას შემდეგ, რომელიც სევფეტ-ფაშამ გაუგზავნა ავსტრიას და რომელიც შეეხებოდა ხომალდების თავისუფლათ სიარულს დუნაიზე და ტიმოკზე, დიდი მეგობრობა ჩამოვარდაო ავსტრიასა და პორტას შუაო.

—

ერთს ნემეცურს გაზეთში იწერებიან არზრუმიდამ, რომ ოსმალოს ხომალდები დადიან აქა-იქ შავი ზღვის ნაპირებთან, აბხაზეთის მხრით, და ყურსაც არ ათხოვებენ იმას, რომ იქ რუსებს ტორპედები (ხომალდების საფეთქი წყლის ლაღუმები) აქვთ გაკეთებულიო.

„თქვენ უთუოთ გაგონილი გექნებათო, ამბობს ამ გაზეთის კორრესპონდენტი, რომ როცა კამპანიამ გაათავა ტორპედების კეთება, ლაზისტანიდამ მოდიოდნენ მცურავები, ძვრებოდნენ წყალში და ადვილად აფუჭებდნენ ტორპედებს ისე, რომ იმათ არაფრის ზიანის მოტანა აღარ შეეძლოთ. როგორც ეხლა სჩანს იმის გაფუჭებას ადვილად ახერხებდნენ, ეხლაც ხმარობენ ამავე ხელობას. ეს უფრო მდკიცდება იმით, რომ ოსმალები გადვიდნენ აბხაზეთის ნაპირებზე. მთელ აფხაზეთის ნაპირების დაყოლებლივ რუსებს ჰქონდათ ტორპედები და დაიმედებულნი იყვნენ, რომ ამ ნაპირებს ოსმალები ვერ მოუდგებიან; მაგრამ ამ იმედმა ფუჭათ ჩაუარა, და ოსმალების მცურავებმა ყველა მათი ტორპედები გააფუჭეს. აი როგორ აფუჭებენ ტორპედებს ლაზისტანელი მცურავები: ორი კაცი ჩაჯდება მსუბუქს ნავში და მიცურდებიან ამ ადგილას, საცა ჰგონიათ, რომ ტორპედები არის. რადგან ნავი ღრმათ არ ზის წყალში, ამის გამოისობით იმათ სრულებით არ ეშინიათ, რომ ტორპედებს მოედვას და აფეთქოს. როგორც მოვლენ ადგილას, ერთი მათგანი ჩავა წყალში, რომ მოძებნოს ის თოკი, რომელიც აერთებს ტორპედს ხომალდთან, გადასჭრის თოკს და გაფუჭებული ტორპედი ამოვა ზევით; მერე დაბრუნდება თავის ნავში, აიღებენ ტორპედს, მიაბმენ თოკით ნავს და გადიტანენ ზღვის ნაპირზე. მცურავებს თითო ტორპედის ამოღებისათვის ეძლევათ 225 ფრანკი (შვიდ თუმნამდინ)“

საქართველო

დღიური

*** ჩვენ მივიღეთ ქუთაისიდამ ამბავი რომ აჭარის მთებზე ხშირად გადმოდიან აჭარლები სოფ. ბაღდადის მახლობლად და რამდენიმე მწყემსი მოუკლავთ და იმათი პირუტყვი წაუყვანიათ. ამ ახლო ხანში მთის ძირს მდებარე სოფელს უხუთას დასცემია რამდენიმე აჭარელი, გადუწვავთ და გაუცარცვავთ.

*** დიდოელებისა და თუშების შეტაკების თაობაზე ჩვენ მივიღეთ სიღნაღიდამ შემდეგი ამბავი:

„კახეთისაკენ ლეკები გადმოსულან, ქიზიყის და თუშების ცხვარი ლეკის მთიდგან დაღესტანში გადაულალნიათ და მწყემსები დაუხოცნიათ. ამდგარი ლეკები დიდოელები არიან.

„კახეთის სოფლებიდგან—ყვარელიდგან, საბუეთგან, შილდიდგან ხალხი ხიზნდება.

„სიღნაღიდგან ადგილობრივი კამანდა გაგზავნეს ყვარელში გზების დასაცველათ. თუშურმიშიდგან კიდევ ყაზახები წავიდნენ. ბრძანება მოვიდა, რომ კიდევ 130 კაცია საჭირო მილიციისთვისო და და 200 თუში. ქართული მილიცია საცხენისსა და ლაგოდალს შუა იქნება დაბანაკებული; თუშები კი ყვარლის მხრისკენ დადგებიან.

„ლეკთაგან დაცემისა აქ, სიღნაღშიაც, ეშინიანთ; ადგილობრივი მოქალაქობა ძრიელ მამაცათ დახვედრას აპირებს, იარაღი დაამზადა და გარეშემო სიღნაღის გზები ღამ-ღამით შეკრული აქვს. იმედობა და სიმამაცე იმოტლათ კიდევ ძრიელნი არიან სიღნაღელებში, რომ უსისხლოთ მტაცებელ მტერს თავის ქალაქში ფეხს არ შემოადგმევინებენ და გმირთა მამა-პაპათ სახელს არ წაახდენენ...“

*** თფილისის სადგილ-მამულო ბანკის გამგეობასა და „თფილისის მოამბეს“ შუა პატარა შეტაკება მოხდა. საქმე იმაშია, რომ, ამ ბანკის დამტკიცებულის წესდები ძალით, ამ მაისში წილის-ყრა უნდა

მომხდარიყო და ორში ერთ-ერთი დირექტორი ბანკისა უნდა გამოსულიყო და იმის ადგილი კანდიდატს დაეჭირა.

მარშან გამგეობამ, ზედამხედველი კომიტეტის საშუალებით, შეიტანა საზოგადო კრებაში წინადადება, რომ ეს მუხლი წესდებისა შეეცვალოს, რომ დირექტორის წილის-ყრა პირველად სამის წლის შემდეგ იქმნეს და მერე ყოველ წელიწადს, თავმჯდომარე ბანკისა კი ხუთის წლის ვადით იყვეს ამორჩეული.

საზოგადო კრებამ ეს წინადადება მიიღო, შეცვლილი მუხლი, სხვებთან ერთად, გაგზავნილი იყო დასამტკიცებელად ფინანსთ მინისტრთან. ეს მუხლი ჯერაც არ არის მინისტრისაგან დამტკიცებული.

აი ამის თაობაზედ მოხდა შეტაკება „ტფილ. მოამბესა“ და ხსენებულ ბანკს შუა. გაზეთი ამტკიცებს, რომ, რადგანის მუხლი არ დამტკიცდა ამ მაისის ღამლევამდინ, ამის გამო რიგი იყოვო, რომ ისევ ძველის წესდების მოთხოვნილებით მოქცეულიყავით, მაისში წილი-გეყარათ და ერთ-ერთი დირექტორი გამოსულიყო ბანკის გამგეობიდამაო. ბანკის გამგეობა ამტკიცებს, რომ ეს საქმე ზედამხედველი კომიტეტის მოვალეობა იყოვო, ის არის კონტროლიორი ჩვენი მოქმედებისაო და სხვ.

ჩვენ გავიგონეთ, რომ ამ საგნის თაობაზე მოსალაპარაკებლად დღეს, სამშაბათს, ზედამხედველ კომიტეტს სხდომა აქვს და ვნახავთ—რითი გადაწყდება საქმე.

*** ახალციხიდამ გვწერენ, რომ ნოტარიუსის უყოლობა დიდ დაბრკოლებას აძლევს აქაურ ხალხსაო. მომრიგებელ მოსამართლეს აქვს მინდობილი ნოტარიუსის მოვალეობაო, ეს ხშირად მოცლილი არ არის, თავის პირ-და-პირ მოვალეობის ასრულებას უნდებაო და ამის გამო სულ უბრალო საქმისთვის, ვსთქვათ ხუთი თუმნის ვექსილის დამტკიცება რომ უნდოდეს, სამი-ოთხი დღე უნდა დაჰკარგოს კაცმაო.

უცხო ქვეყნები

ინგლისი

ინგლისის საომრად შეიარაღებაზე დღეს აუგსბერგის „საზოგადო გაზეთში“ შემდეგს ვკითხულობთ: „რამდენიმე თვეა გენ. ლორდი ნეპირი მაგდალელი გიბრალტარში ლონდონიდამ ბრძანებას მოელის—თუ საით გაემგზავროს. ინჟინერი პოლკოვნიკი პორტერი ინგლისიდამ ყარსში გაუგზავნიათ, რომ იქიდამ მოიწეროს თუ რა მიმართულებას მიიღებს ომი მცირე აზიაში. ამასთან ორს ესკადრას—ერთს ლამანშისას, რომელიც გიბრალტარში სდგას ადმირალი სეიმურის წინამძღომლობის ქვეშ და მეორე ხმელთა-შუა ზღვისას ადმირალი გორთბით, თან-და-თან ემატებათ მალა და სამხედრო სურსათები. მაგ. ლამანშის ესკადრაში 5,000 კაცი ითვლება ე. ი. ორჯელ მეტი ვიმენც მშვიდობიანობის დროს. ხმელთა-შუა ზღვაშიაც 20 გემია; კიდევ 5,000 კაცი. ჩატამაში გემების გაცხარებული მზადებაა.

„დროების“ კორრესპონდენცია

თელავი, 3 მაისს. მემგონია, შეტყობილი არ გექნებათ ამბავი, რომელიც მოხდა 1-ს თიბათვეს ჩვენს კახეთში, განსაკუთრებით ქ. თელავს და სხვა ალაზნის პირის ახლო სოფლებში:

დაავდეს ხმა (მართალი თუ ტყუილი არ ვიცი), რომ მთებში თუშებს და ლეკებს შეტაკება ჰქონიათ და თუშის მხარეს მომკვდარა რამთვენი კაცი, რომ სამი თუ ოთხი ფარა მცხვარი წაუყვანიათ ლეკებს.

მეორეც ისა, რომ ლეკები დასცემიან ყადორის ციხეს და დაუნგრევიათ; იქიდამ აპირებენ ქვევით ჩამოსვლას და ახლო მთებთან მდებარე, ე. ი. სოფ. საბუის და ენისლის გაოხრებასო.

ამის შიშით თელავს ერთი მოქალაქე არა რჩება, რომ არ დაკეტოს დუქანი და არ გაემართოს ქალაქ გარეთ. ზოგნი კი შედიან ციხეში ცოლშვილით და იქ დგებიან. ახალგაზდა ხალხი დაიარაღებული დადის შუა ქალაქში და არ იციან რა წამალი დაადონ ამ შემთხვევას. სოფლების მცხოვრებლები სულ დედიან-ბუდიანათ იკრიფებიან და ტყეში მიდიან.

ამ საგანზედ, როცა დაწვრილებით გავიგებ, თუ სხვამ ჩემზე წინ არ შეგატყობინოთ, უფრო ვრცლად მოგიწერებთ.

ზემო მხრელი

თავის გასამართლებელი

შვალო რედაქტორო!

თქვენის პატივცემულის „დროების“ ოც-და-მეჩვიდმეტე №-ში არის დაბეჭდილი მიხა სესიაშვილის მიერ გამოგზავნილი წერილი, რომლის შინაარსიც მდებს მე იმისთანა დანაშაულობას, რომლიდგანაც ვარ სრულებით განშორებული და უცხო. სესიაშვილს მე ვერ ვხედავ ამაში დამნაშავეთ, ამისათვის რომ თითონ იმ შემთხვევაში არ დასწრებულა და ყოველივე მის-მიერ აღწერილი ეკუთვნის მისის მეორის ნაანბობს, და თუ მოიხსენებთ ნამდვილს გარემოებას, აი მოგახსენებთ:

18-ს მარტს მე დავინახე, რომ ჩემი მცირე წლოვანი შვილი მოსდევდა ერთს ფარა ღორს და ესეც შევნიშნე, რომ ამ ჩემს შვილს ტანისამოსი ჰქონდა დახეული და თვალები ცრემლიანი. მე იმ წამსვე მივეშურე იმისკენ და მინდოდა შემეტყო მიზეზი, რომ დაუახლოვედი, შევიტყე, რომ აღნიშნულს ღორის ფარას წაეხდინა ჩემი პურის მოსავალი და როდესაც ჩემს შვილს გამოერეკნა ღორი ჩემის სახლისაკენ დასატუსაღებლად, მაშინ მეღორეს არ დაენებებინა და მოსვლოდათ ძიძგილი და ამასობაში უკანასკნელს პირველისათვის დაეგლიჯნა ტანისამოსი და ერთი ჯოხიც შემოეკრა.

რადგანაც საზოგადოთ არის ჩვეულება, რომ წანახედის ნაფასურს ვერ მიიღებს ჰირნახულის პატრონი, თუ წამხდენელი პირუტყვი არ დაატუსაღა, და ანუ მწყემსს არ გამაართო რამე მის ნიშნათ ნივთი, ამი ათვის მე ტკბილის სიტყვით ვსთხოვე მეღორეს, რომ მოეცა მას ჩემთვის ნიშნათ თავისი შინელი, და როდესაც მან ამაზედ უარი ჰყო და ძალით მოინდომა ღორების წაყვანა, მაშინ მე იძულებული ვიყავ მცირედს ხანს მომეკიდნა მისის შინლისათვის ხელი(!), ისიც მხოლოთ მაშინ, როდესაც მეღორემ მომკიდა ხელი და აპირებდა რაღაც ცუდის განზრახვის აღსრულებას. თუმცა ჩემის მხრით ესეც უწესობა არის, მარამ მე ვცდილობდი იმას, რომ იმ ჩვენს ლაპარაკზედ მოსულიყო ვინმე და მოწმათ მაინც გამომდეგოდა შემდგომისათვის, როდესაც მე წანახედზედ შევიტანდი საჩივარს.

სესიაშვილი სხვათა შორის სწერს, ვითომც მე მესროლოს მეღორისათვის ქვები; ეს იქიდგან გამოჰყავს, რომ, როდესაც მეღორემ მოიხმარა ძალა და გაიქცა, მაშინ ჩემმა შვილმა მართლად ესროლა ერთხელ ქვა.

და რომ საქმის გარემოება ასე არ ყოფილა, როგორც აღუწერია სესიაშვილს, ეს მტკიცდება მეღორის მიერ თელავის სუდში შეტანილის საჩივრით, რომელშიაც არც ქვის სროლას და არც ცემას(?) არ სჩივის და არც ყოფილა. ვინ არ დამეთანხმება ამაში, რომ მოჩივარმა უფრო კარგა იცის თავისი საქმის გარემოება, ვინემ სხვა პირმა, რომელიც არ დასწრებია საჩივრის შემთხვევას?

ჩემის თავის გასამართლებლად მე მოგართვით ამასთან შემოწმებული კოპიო მეღორის საჩივრისა და გთხოვთ დაჰბეჭდოთ ესეცა და თუ შეიძლება გარდასცეთ მისთვისვე „ტფილ. მოამბეშიაც“, რადგანაც სტატია სესიაშვილისა იყო გარდათარგმნილი და დაბეჭდილი იმ გაზეთშიც.

ამასაც საჭიროთ ვხედავ დასამატებე-

ლოთ, რომ ამ საგანზედ მესარხოსის მოწერილობით ადგილობრივმა ბლაღოჩინმა მოახდინა გამოძიება და ვერც ერთი ბრალდებულება, აღწერილი „დროებაში,“ ვერ ჰპოვა მოწმების კითხვით და კიდეც მოახსენა რაპორტით ამ საგანზედ მისს ყოვლად-უსამღვდელოესობას.

მღდელი მიხაილ ჩიკვაიძე.

მოგვყავს აქვე სიტყვა-სიტყვაზე ნათარგმნი საჩივარი ივანე ჩიტაშვილისა, რომელსაც მ. მ. ჩიკვაიძემ მიაყენა შეურაცხყოფა:

მისს მაღალ კეთილშობილებას თელავის მომრიგებელ მოსამართლეს. ნაფარეულის მცხოვრების ივანე ჩიტაშვილის განცხადება.

18 ამ თვ. ს, ნაფარეულის მცხოვრებმა მღვდელმა მიხაილ ჩიკვაიძემ მომაყენა მე შეურაცხყოფა საქმით, მაგინა სული და სარწმუნოება; თუმცა მე ბევრი ვეხვეწე, რომ თავი დაენებებინა ჩემთვის, მაგრამ ის არ დაკმაყოფილდა ამით, წამავლო ხელი ყელში და ყოვლის უმიზეზოთ დამიწყო დარჩობა.

ამ ამბავს დაესწრნენ შემდეგი ნაფარეულის მცხოვრებნი (მოყვანილია ათი მოწმის სახელი).

მოგახსენებთ რა ამ უკანონო მოქმედებას მღვდლის მიხეილ ჩიკვაიძისას, უმორჩილესად გთხოვთ, დარწმუნდეთ, მოწმეების საშუალებით, ჩემგნით მოყვანილ გარემოებათა სინამდვილეში, და სამართალში მისცეთ მ. მ. ჩიკვაიძე და კანონიერი სასჯელი გადაახდევინოთ იმას.

ვანო ჩიტაშვილი. (რადგან ამან წერა არ იცოდა, იმის თხოვნით ხელს ვაწერ ბეგალოვი).

23 მარტს, 1877 წ. ქ. თელავი

რომ ეს პირი დედანთან ნამდვილია, ვამოწმებ ქ. თელავის მომრიგებელი მოსამართლე ყარანგოზოვი. 3 მაისს, 1877 წ.

განცხადებანი

ქალაქის გამგეობისაგან

თფილისის ქალაქის გამგეობა, კავკასიის ცხენების მომშენების სამზრო გამგებლობის წინადადებით, გამოიხმობს ამ მდგომარე თვის 11 რიცხვისათვის მსურველთ, რომელნიც იჯარით იკისრებენ დოღისათვის (скачка) საჭირო შენობის აგებას. ამშენებლებს მიეცემათ უფლება: ისარგებლონ იმ მიწით, რომელიც შენობების შუაში (კრუგში) იქნება, გააკეთონ იქ ბუფეტი და აიღონ ფასი როგორც საზოგადოებისათვის დანიშნულის ადგილებებისა, აგრეთვე ცხენების დასაყენებლად.

ვაჭრობა მხოლოთ ერთხელ იქნება. უფრო დაწვრილებული პირობების ნახვა შეიძლება ქალაქის გამგეობაში ყოველ დღე დილის 10 საათიდამ ნაშუადღევის 2 საათამდინ. ვაჭრობა ქალაქის რჩევისაგან იქნება დამტკიცებული.

(3—1)

ქალაქის გამგეობისაგან

ქალაქის გამგეობა საყოველთაოთ აცხადებს, რომ თავის 9 მაისის სხდომაზედ გადაწყვიტა: **დასაფასებელი ხარჯის შემოტანისათვის** დაიდვას ვადა 1 თებერვალი და 1 აგვისტო და ამასთანავე ლგოტის 15 დღე; ვინც თავის დროზე არ შემოიტანს ამ ხსენებულს ხარჯს, გადახდება ჯარიმად 1% თვეში; ეს ჯარიმა ითვლება, დასაფარებელი გადასახადის პირველ ნახევრის შემოუტანლობისათვის, 1 თებერვლიდამ და, ამავე გადასახადის მეორე ნახევრის შემოუტანლობისათვის, 1 აგვისტოდამ.

(3—1)

„კეკეთი“

სარძეო სარდაფს „კეკეთში“, ყოველ დღე ისყიდება: კარაქი, ნაღები, მეტანა, ტვოროგი, ყველი, უდუღარი და ადუღებული რძე და მაწონი.—

აქ ზაფხულს მსურველთ ბოჯორშიაც შეუძლიანთ მოითხოვონ ყველაფერი ის, რაც აქ, ქალაქის სარდაფში, ისყიდება, მხოლოდ საჭიროა, რომ დაჩნიკებმა წინ და წინ გამოუცხადონ სარძეო სარდაფს თავის სურვილი, რომ დანიშნულ დროს სახლზე მიუვიდესთ.

სარძეო სარდაფი „კეკეთი“ იმყოფება: სასახლის ქუჩაზე, მუზეუმის პირდაპირ, შაბუროვის სახლებში, სადაც უწინ ივანოვის ბიბლიოთეკა იყო.

კავკასიის საბებიო ინსტიტუტი

მშობიარე ქალები მიიღებიან ყოველთვის დღე და ღამე; ფასი დღეში 50 კაპ., ღარიბები უფასოთ მიიღებიან.

ცალკე ოთახების ქირა თვეში 30—50 მანეთამდის არის.

მიღება ავათმყოფი ქალებისა და ყმაწვილების.

ქალის ავათმყოფობისათვის:

ყოველ დღე, კვირას გარდა, 10 საათიდამ 11-მდინ—დოქტორი ონანოვი.

ოთხშაბათობითა და შაბათობით 12 საათიდამ 1-მდინ—დოქტორი რემერტი.

სამშაბათობით და შაბათობით 11-დამ12მდინ—დოქტორი ალბანუსი.

საყმაწვილო ავათმყოფობისთვის:

ხუთშაბათობით 11 საათიდამ 12-მდინ და კვირაობით10-დამ 11-მდი—დოქტორი უშა-

შაბათობით 12 საათზე რჩევაა დოქტორებისა. რემერტის, ალბანუსის და ანანოვის

ინსტიტუტთან ახლად გაიხსნა განყოფილება, რომელშიაც საქალებო ავათმყოფობას არჩენენ. ამ განყოფილების საზოგადო ოთახში ავათმყოფთა უნდა აძლიონ დღეში—50 კაპ., ცალკე ოთახში კი დღეში—1 მანეთი.

რკ. გზა.	დილ.		საღამ.		II კ.		III კ.	
თფილისი	9	21	5	18				
მცხეთა	10	11	6	27	-	68		38
გორი	11	58	9	43	2	40	1	23
ხაშური	1	29	11	57	3	92	2	18
სურამი	1	44			4	42	2	46
ყვირილა	5	49			5	81	3	23
რიონი	6	47			6	75	3	75
სამტრედია	7	41			[illegible]	73	4	29
აჭ.-სენაკი	—	—			8	57	4	76
ფოთი	9	40			9	75	5	42
ფოთი	9	13						
აჭ.-სენაკი	—	—			1	18	-	66
სამტრედია	11	16			2	6	1	14
რიონი	12	13			3	4	1	69
ყვირილა	1	18	ღამე		3	98	2	21
სურამი	5	12	1	10	5	33	2	96
ხაშური	5	39	1	37	5	84	3	24
გორი	7	5	4	8	7	36	4	9
მცხეთა	8	50	6	59	9	8	5	4
თფილისი	9	31	7	56	9	75	5	42

ტელეგრაფი	მ.	კაპ
ოცი სიტყვა თფილისიდამ:		
ქუთაისს, ფოთს	1	—
გორს, დუშეთს, სიღნახს		50
როსტოვს ოდესას მოსკოვს	2	—
პეტერბურგს, ვარშავას	2	—
ოსმალეთში, შვეიცარიაში	3	—
იტალიაში და საფრანგეთში	3	50
ინგლისში	3	75

ფოშტა

ა) თფილისიდამ: საზღვარ გარეთ, ქუთაისს, რუსეთს —ყოველ დღე კვირას გარდა. ზუგდ. ორშ. და სამშ. ოზურ.—პარასკ. და ორშ. კახეთს—სამშ. და შაბ. ბ) ქუთაისიდამ: თფილისისა და ფოთისაკენ—ყოველ დღე, კვირას გარდა. ოზურგეთს—ორშ. და პარასკ.

წიგნის გაგზავნა რუსეთში და საზღვარ გარეთ:	კაპ
ღია წიგნის	4
დაბეჭდილის (სამი მისხალი)	8

ბირჟა	მან.	კაპ
პეტერბურგი, 4 ივნისს		
ერთი მანეთი ღირს:		
ლონდონში $3^1/_2$ პენსი.	—	78
პარიჟში 268 სანტიმი.		81
ესკონტი (სარგებლისფასი)	$7^1/_2$	
ბანკის ბილეთი 5%	95	—
მოგებიანი (პირველისესხი)	202	
მოგებიანი (მეორე სესხი)	197	50
გირაოს ფურცლები:		
თფილ. სააზნ. ბანკისა.	—	—
ხერსონის ბანკის ($5^1/_2$)	83	—
მოსკოვის (5%).	90	50
აქციები:		
ოდესის სავაჭრო ბანკის	158	—
ფოთი-თფილ. რკინ. გზის	—	—
შავი ზღვის ცეცხ. გემების	465	—
კავკაზის და მერკურის.	203	—
პირვ. საზღვევ. საზოგ	735	50
პეტერბ. საზღვევ. საზ	235	50
მოსკოვის საზღვევ. საზ	268	—

მაზანდა	მან	კაპ.
თფილისი. 7 ივნისს		
ფქვ. თეთ. ბანჯისა, ფთ.	1	25
ფქვილი წითელი.	1	—
ქერი ფუთი.	—	70
ბამბა ერევნისა, ფუთი.	5	80
— ამერიკისა, ფუთი.	8	—
გაპენტილი ბამბა ფთ	7	70
მატყლი თუშური ფთ.	7	—
—თარაქამისა ფთ.	3	60
აბრეშუმი ნუხური სტ.	2	50
ქონი, ფუთი.	5	20
ქონის სანთელი ფუთი.	6	—
სტეარინის სანთელი, ფ.	12	20
ხორცი ძროხისა, ლიტ.	—	72
—ცხვრისა, ლიტრა.	—	72
სპირტი, გრადუსი	—	12
შაქარი, ბროც. ფუთი	8	—
— ფხვნილი ფუთი.	8	20
ყავა გრგვალი, ფუთი	28	—
ზეთი ქუნჯუთისა ფუთ.	9	—
ოქრო ½ იმპერიალი.	7	75

Дозволено цензурою. Тифлисъ, 8 Іюня 1877 г. Типографія Меликова. გამომცემელი ს. მელიქიშვილი. რედაქტორი ს. მესხი.